

Standaardisatieraad, 28 november 2024

Prins Willem-Alexanderhof 20
2595 BE Den Haag
T +31-70-331 5400
www.nationaalarchief.nl

Datum

11 november 2024

Bijlage(n)

2

memo

Norm Voorkeursformaten –
wijzigingen in module Voorkeursformaten overheid

Gevraagd besluit

De Standaardisatieraad wordt verzocht de voorgestelde wijzigingen in de module 'Voorkeursformaten overheid' te accorderen.

Na accordering worden de wijzigingen gepubliceerd en verantwoord op de website van het Nationaal Archief.

1. Algemene toelichting

De geheel vernieuwde norm Voorkeursformaten is in november 2023 door de Standaardisatieraad geaccordeerd en vervolgens op de website van het Nationaal Archief gepubliceerd: www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/norm-voorkeursformaten.

Deze norm schrijft in de module 'Voorkeursformaten overheid' voor welke bestandsformaten het meest geschikt zijn voor duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie:

www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/voorkeursformaten-overheid.

Om die lijst van voorkeurs- en acceptabele formaten actueel te houden, nemen we deze jaarlijks onder de loep.

Iedereen in het werkveld kan altijd suggesties aandragen voor het toevoegen of afvoeren van bestandsformaten aan de lijst. De opmerkingen die we ontvangen beoordelen we jaarlijks met een beheergroep. De beheergroep bestaat uit informatieprofessionals van de volgende overheidsorganisaties: Provincie Noord-Holland, Justid en het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard. Op deze manier bepalen we of er aanpassingen aan de lijst nodig zijn. Dit doen we ook uiteraard aan de hand van de criteria die in de norm zijn geformuleerd. De aanpassingen leggen we vervolgens weer voor aan het werkveld door middel van een openbare review. Na de verwerking van de feedback uit de openbare review volgt de laatste stap: accordering van de voorgestelde wijzigingen door de Standaardisatieraad.

2. Wijzigingen in de module 'Voorkeursformaten overheid'

2.1 Inhoudelijke toelichting

Het in het vorige onderdeel geschetste proces heeft een aantal wijzigingen opgeleverd in de lijst van voorkeurs- en acceptabele formaten en in de bijhorende onderbouwing. De wijzigingen hebben betrekking op:

- Toevoeging van nieuwe informatiesoorten en bestandsformaten:
 - o De informatiesoort platte tekst met het bestandsformaat Plain text file
 - o De informatiesoort data-uitwisseling en de bestandsformaten Extensible Markup Language en JSON Data Interchange Format
- Toevoeging van nieuwe bestandsformaten:
 - o Voor de informatiesoort website het bestandsformaat Hypertext Markup Language
- Wijziging van de status van reeds opgenomen bestandsformaten:
 - o Voor de informatiesoort video en het bestandsformaat MKV: acceptabel vervangen door voorkeur
 - o Voor de informatiesoort video en het bestandsformaat Codec FFV1: acceptabel vervangen door voorkeur

Mogelijk worden sommige informatiesoorten en/of bestandsformaten nog (steeds) gemist. Reden is dat het dan nog te vroeg is om de informatiesoort en/of het bestandsformaat aan de lijst toe te voegen. Met andere woorden: er is (nog) geen sprake is een brede consensus in het veld of het bestandsformaat voldoet aan de eveneens in de norm gestelde criteria. We constateren bijvoorbeeld een behoefte aan voorkeursformaten voor chatberichten, maar zien hiervoor nog geen best practice.

2.2 Openbare review

Deze module is normerend. Daarom heeft er een openbare review plaatsgevonden. We hebben feedback mogen ontvangen van verschillende organisaties (van groot tot klein en van Rijk tot decentraal). En ook reacties op de openbare review via andere kanalen zoals sociale media en e-mail zijn meegenomen. Deze input vanuit het veld is besproken met de beheergroep en heeft geleid tot enkele nieuwe en aangepaste wijzigingen. Zo werd bijvoorbeeld het bestandsformaat Rich Tekst Format (RTF) voor platte tekst toch niet opgenomen in de norm, gezien in de openbare review naar voren kwam dat dit een verouderd formaat is, dat een risico voor duurzame toegankelijkheid zou kunnen gaan vormen. De terugkoppeling aan het veld over alles wat er in de openbare review naar voren is gekomen volgt bij publicatie van de wijzigingen op KIA.